

Årsplan 2022/2023

Espira Brådalsfjellet barnehage

Innhold

Innhold og oppgaver i barnehagen.....	5
Barns medvirkning	14
Samarbeid med foreldrene	15
Overganger	17
Barnehagen som pedagogisk virksomhet.....	18
Barnehagens fagområder	24
Vedlegg	26

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna en fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med hjemmet gi barna en trygg hverdag preget av mestring, lek, læring og glede. Espira består pr. 1.1.2021 av 103 barnehager i omtrent 50 kommuner.

Hva innebærer det at vi er en kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å lede utviklingen av fremtidens barnehager. Dette skal vi gjøre ved å drive barnehager med høy kvalitet. Vi tror at en viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente ansatte som omsetter et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspill med barna.

Barnehagens visjon

Visjonen er en ledestjerne for hvordan barna skal ha det i barnehagen og hva vi ansatte skal gjøre. I Espira skal alle barn møtes med positive holdninger og anerkjennelse, hver dag, av alle ansatte.

Et spennende pedagogisk innhold

I Espira skal alle barn møte voksne som viser omsorg, støtter, engasjerer og inspirerer.

Espiras barnesyn er selve hjertet i Espira-barnehagene og handler om vårt syn på barn og vår rolle som voksne i barnehagen.

Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.

I Espiras pedagogiske arbeid, og i de pedagogiske miljøene, bygger personalet på det barna er opptatt av og interesserte i. Alle barnehager skriver årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synliggjør hver barnehage hvilke prosjekter, temaer og fagområder de jobber med i planer og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espiras barnehager er at de følger Barnehageloven og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehageloven gir overordnede bestemmelser for tilbudet, mens rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Mat og måltid

I Espira er vi opptatt av at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Barnehagen har derfor stor påvirkning på barnas matvaner, kosthold og helse.

Dette ansvaret tar vi på alvor og vi har derfor mål om at alle barna i Espira Kunnskapsbarnehagen skal få:

- Alle måltider servert i barnehagen (frokost, lunsj og enkelt ettermiddagsmåltid)
- Tilbud om frukt/grønnsaker/bær til alle måltider
- Måltider med fokus på god stemning, samtaler og nysgjerrighet på mat/smak

Om barnehagen

- Espira Brådalsfjellet barnehage åpnet oktober 2005. Barnehagen ligger i flotte omgivelser ved enden av Kniplia Skisenter i Gjerdrum kommune. Vi har 6 avdelinger med plass til ca 120 barn i aldersgruppa 0-6 år. Marihøna, Bjørnehiet og Maurtua er avdelinger med plasser for barn 0-3 år. Grevlingbo, Revehiet og Skogstua har plasser for barn i alderen 3-6 år.
- Vi er en barnehage med sterkt fokus på bruk av naturen rundt oss. Naturen har egenskaper som gir muligheter for mestring og utfordringer for alle. Her kan hvert enkelt barn skape sin egen målestokk og alltid ha noe å strekke seg etter. Den beste lekeplassen er der barna får egne utfordringer. Nærkontakt med naturen gir mening og bidrar til livskvalitet for barna.
- Espira Brådalsfjellet barnehage er en privat barnehage i Espira Gruppen som driver rundt 100 barnehager med ca 3000 ansatte og 9000 barn. Espira er en del av Academia; nordens ledende barnehage- og utdanningsaktør. Mer informasjon finner du på www.espira.no

Faktaboks

- Åpningstider: kl 06.45 - 17.00
- Vi har åpent 12 måneder i året; stengt jule- og nyttårsaften, samt at vi stenger kl 12.00 onsdag før skjærtorsdag.
- Vi har fem planleggingsdager i året, og da holder barnehagen stengt.
- Vi har perfekt beliggenhet sentralt i Gjerdrum kommune.
- Barnehagen har et stort og tilrettelagt uteområde for både små og store med egen inngjerdet skog.
- Aldersinndelte grupper en gang pr uke.
- Skolespireklubb for skolestarterne 2 dager i uka.
- Fullkosttilbud: Vi serverer varmmat minst 3 dager i uken. Vi tilstreber oss et kosttilbud tilrettelagt for barn i barnehagen med fokus på at gode matvaner som starter tidlig også vil bidra til god helse senere i livet. Barnehagen serverer alle måltider.
- SOS barnebyer: Hvert år markeres FN-dagen med en innsamlingsaksjon. Inntektene fra denne aksjonen går uavkortet til Espiras samarbeid med SOS barnebyer og bygging og drift av Espira sin barnehage i Zimbabwe.

- Forskerfabrikken: Realfag i barnehagen er en samlebetegnelse for fag som matematikk, fysikk, kjemi, biologi, astronomi, geofag og informasjonsteknologi. Felles for disse fagene er at man bruker naturvitenskapelige arbeidsmetoder.
- Styrer: Lena Lund. Tlf: 400 35 206

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

- Vi lar barna komme med innspill, ønsker og tanker til - og om ulike temaer. Hos de yngste barna innebærer dette at vi er tett på. Vi synger de sangene som vi opplever er mest "populære", leser de bøkene barna viser mest interesse for osv.
- De eldre barna får komme med innspill i forhold til temaer avdelingene skal jobbe med, og det utføres barneintervjuer, der trivsel i barnehagen har fokus.
- Personalet skal ha Espira sitt barnesyn i "ryggraden".
- Ved å lytte til barna, være tilgjengelig for de, og gi de rom for å være seg selv, viser vi at de er viktige. Barnas meninger og ønsker skal hensyntas både hos voksne og i barnegruppa.
- Vi samtaler med barna om at vi er fra ulike kulturer. Helt uavhengig av hva barna har med seg av ulike tradisjoner og kulturer, skal de oppleve å bli tatt på alvor og bli sett for den de er.

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende:

- Personalet jobber med å reflektere rundt, og bli kjent med den nye lovgivningen som omhandler det psykososiale miljøet i barnehagen.

- Vi samtaler med barna om hvordan vi skal være mot hverandre, og oppmuntrer til åpenhet rundt ulikheter. Ved å lære barna om aksept av ulikheter, vil vi samtidig bidra til å forebygge krenkelser og mobbing.
- Vi er tett på barna i ulike situasjoner, slik at vi kan oppfatte eventuelle konflikter raskt. Det er viktig å lære barna å håndtere utfordringer og å evne å bruke riktige metoder for å løse eventuelle konflikter. Vi som voksne må veilede i forhold til det å bli kjent med egne og andres følelser og grenser.
- Barna er ofte ut på tur og ute i barnehagen. Hver dag får barna utfolde seg motorisk, og vi fremmer bevegelsesglede ved å oppmuntre, glede oss sammen med barna over mestring og ved å leke sammen med de.
- Barna er ofte med å lage mat i barnehagen, og vi oppmuntrer til å smake på ulike retter og pålegg. Vi sikrer matglede og sunne helsevaner ved å ha faste rutiner for håndvask, ro rundt måltidet, tid til å la barna spise ferdig og ved å ha fokus på de ulike smakene. De eldste barna har eget opplegg og faste grupper som deltar i matlagingen på kjøkkenet.
- Grunnlaget for gode kostholdsvaner legges allerede i barndommen. Med gode vaner i barnehagen vil man kunne bidra til god helse også senere i livet.
- Jenter og gutter skal få like muligheter. Vi jobber for at alle skal behandles likt - uavhengig av kjønn. Det finnes ikke "gutteleker" eller "jenteleker", og temaene vi har avdelingen skal favne alle.
- Vi har rutiner for å forebygge krenkelser, mobbing, vold og overgrep. I tillegg er så heldige å få være med som pilotbarnehage i barnehagepakka til Stine Sofies Stiftelse. Dette innebærer at vi skal heve kompetansen blant personalet når det kommer til vold og overgrep mot barn. Her inngår også en kompetanseheving på det psykososiale miljøet og barn med særskilte behov.
- Vi har et tett og godt samarbeid med PPT, barnevern og andre instanser i kommunen. Det er viktig for oss med dette samarbeidet, da de sitter på en annen type kompetanse enn oss. Sammen får vi til det som er til det beste for barnet.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barns behov for omsorg:

- Vi skal være tilstede, være oppmerksomme og se hvert enkelt barn. Vi skal ha faste og forutsigbare rutiner for mat, søvn og hvile, med rom for individuelle tilpasninger.
-
- Barna skal ha en primærkontakt, som er tett på barnet og foresatte i forkant av, under og i etterkant av tilvenningen. Tilstedeværelse og forutsigbarhet trygger både barnet, foreldrene og barnegruppen.
- Vi skal være tett på barnet slik at vi fanger opp om det trenger støtte og veiledning. Vi skal ta i mot barnet med et smil og noen hyggelige ord hver morgen.
- Vi skal oppriktig lytte til det barna forteller og være bevisste barns uttrykk i lek.
- Alle ansatte skal "hver dag ta et barn på fersk gjerning i å gjøre noe godt for andre". Dette sikrer at barnet føler seg sett, utvikler selvtillit til seg selv og andre, tør å vise omsorg for andre - og å kunne ta i mot omsorg og positive tilbakemeldinger.
- Vi gjennomfører Espira sitt kvalitetsprosjekt "Espira Blikk" årlig, der vi går gjennom og reflekterer egen praksis.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser

- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

- Vi skal legge til rette for et godt og innholdsrikt pedagogisk miljø for barna.
- Vi skal ha lekegrupper to - tre ganger i uken.
- Vi skal sette av tid til den uorgansierte og viktige frie leken hver dag, med tilstedeværende og trygge voksne.
- Vi skal være tilstede sammen med barna i leken, slik at vi trøste og veilede.
- Vi skal være tett på barna, slik at vi kan veilede og hjelpe barna i å finne gode konfliktløsninger.
- Vi skal kunne vite når vi kan delta, og når vi kan være bisittere i leken.
- Vi skal være observante i forhold til hvem som trenger hjelp og støtte til å komme inn i lek.
- Vi skal ha fokus på det pedagogiske miljøet, og ha leker tilgjengelig for barna, slik at de blir både fristet og inspirert til god lek.
- Vi skal være gode rollemodeller for barna, og følge opp barnas interesseområder.

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

Slik arbeider vi for å fremme danning:

- Vi skal oppleve sammen med barna og tid og rom for tanker og undring.
- Vi skal rose og støtte barna slik at det å delta i et fellesskap føles trygt.
- Vi skal være et støttende stillas for barna, slik at ulike meninger, ulike behov og selvutvikling føles naturlig i barnegruppa.
- Vi skal undre oss sammen med barna over de små og store tingene.
- Vi skal snakke åpent om ulike trosretninger, ulike tradisjoner og mangfold, slik at barna får innblikk i andre kulturer.
- Vi skal legge til rette for felles opplevelser og felles aktiviteter.

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring:

- Hver avdeling skal legge til rette for et stimulerende miljø, slik at barnas ønske om å lære, mestre og utforske stimuleres.
- Vi skal være bevisste på hvordan vi lærer på ulike nivåer og i ulike sammenhenger.
- Vi skal inkludere barna i planer og temaer, slik at barnas interesser møtes og støttes.
- Vi skal lytte til, støtte og være nysgjerrige sammen med barna.
- Vi skal reflektere om ulike temaer og fenomener sammen med barna, og der det er mulig skal vi sammen finne svar.
- Vi skal hjelpe barna og finne og forstå sammenhenger, og å utvide perspektivene deres.
- VI SKAL LEKE.
- Vi skal legge til rette for lek i grupper på tvers av alder og avdeling, interesser og utviklingsnivå.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

- Vi skal veilede og oppmuntre barns lek.
- Vi skal veilede og støtte i leken.
- Vi skal ha samlingsstunder der vi samtaler om vennskap, ulikheter og følelser.
- Vi skal være et støttende stillas for barna, slik at de tør å sette grenser for seg selv,
- Vi skal være tett på barna og ha et nært og ærlig foreldresamarbeid.
- Vi har tid og rom for å snakke med barna om hvordan vi skal være mot hverandre, og å bli kjent med egne grenser. De voksne skal ta felles referansepunkter hos barna på alvor.
- Vi skal legge tilrette for at vennskap kan utvikles, og vedlikeholdes.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk:

- Vi skal jobbe aktivt med språkstimulering.
- Vi skal være observante på hvem som trenger ekstra støtte.
- Vi skal ha et tett samarbeid med andre instanser.
- Vi skal lytte, være til stede, forklare, fortelle og synge sammen med barna.
- Vi skal sette ord på ulike følelser, opplevelser og konkrete.
- Vi skal være bevisste vår egen språkbruk og ordvalg.
- Vi skal snakke om felles opplevelser og oppmuntre barna til å fortelle om seg selv og egne opplevelser.
- Vi har et tett samarbeid med PPT i Gjerdrum. De har et fokus på språk, og de har etablert et språknettverk for oss i barnehagene. Dette innebærer at hver avdeling har en språkansvarlig, i tillegg til at fagansvarlig pedagog i barnehagen har hovedansvaret. Vi har et stort fokus på språk, og har dette fagområdet oppe på personalmøter og planleggingsdager.

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

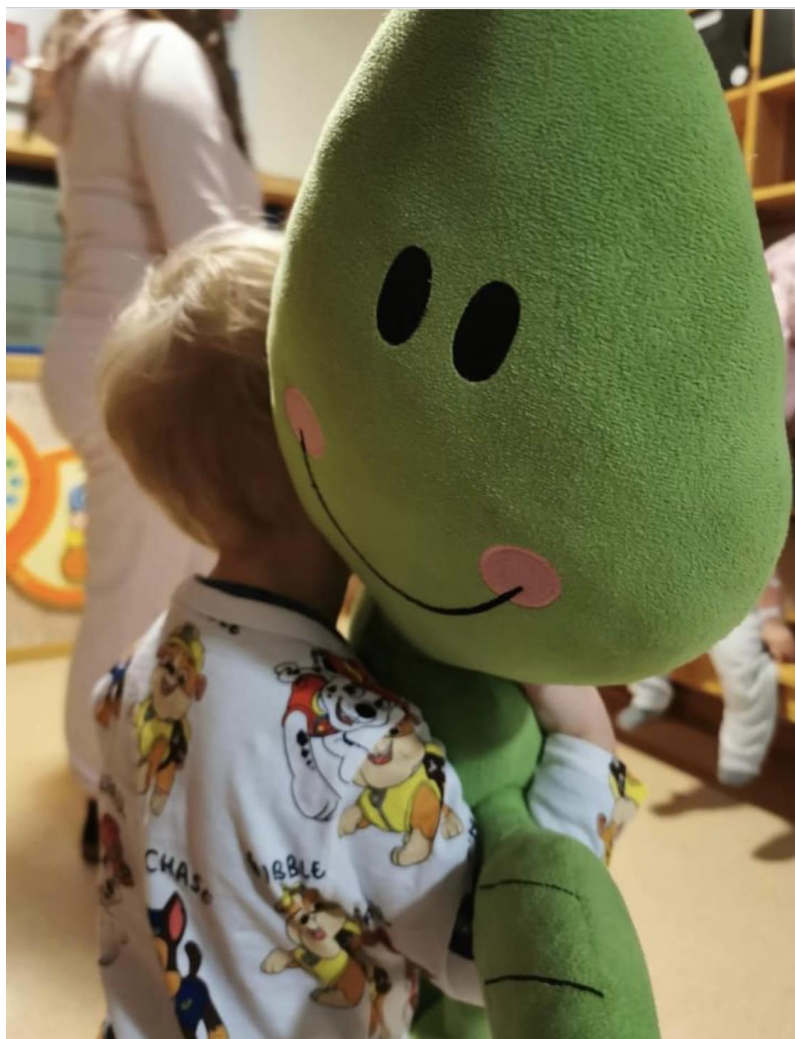
Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

- Vi gjennomfører barnesamtaler og intervjuer og reflekterer over svarene vi får.
- Vi lar barna komme med forslag til temaer de ønsker å jobbe med, og som de er opptatte av.
- Vi lytter til både de verbale og nonverbale uttrykkene og signalene. Dette gjøres ved at personalet er tett på, og lydhøre for disse uttrykkene. For eksempel kan de yngste barnas gråt bety sult, tørst, behov for søvn, ønske om kos / trøst eller glede. For å fylle disse behovene må vi være tett på barna både fysisk og psykisk.
- Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates til et ansvar de ikke er rustet til å ta.

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Slik arbeider vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

-
- Personalet skal i sin daglige kontakt med foreldrene gi informasjon om hvordan dagen har vært.
- Alle foresatte får tilbud om to foreldresamtaler i året. I tillegg skal det tilbys oppstartsamtale kort tid etter oppstart i barnehagen.
- Ved behov, inviteres det til ekstra foreldresamtaler; foreldrene skal oppleve et personale som lytter til de, og tar de på alvor.
- Det inviteres til to foreldremøter i året som avholdes høst og vår.
- Barnehagen har et samarbeidsutvalg. Her sitter en ansatt,- og en foreldrerepresentant fra hver avdeling. I tillegg sitter styrer som eiers representant.
- Hver avdeling holder foreldrekafe ca to ganger pr år. I tillegg inviterer vi til markering av FN-dagen og Lucia. Vi holder også påskecafe og sommerfest.

- Det afholdes foreldreundersøkelse en gang i året. Personalet jobber aktivt med resultatet av denne.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser:

- Barnehagen har 5 planleggingsdager pr år. Da er barnehagen stengt, og personalet er samlet for å planlegge, evaluere og jobbe sammen mot felles mål.
- Barnehagen avholder personalmøte ca hver 3. måned. Disse avholdes på kveldstid, etter at barnehagen er stengt. Her settes fokus på kompetanseheving av personalet og man jobber med de temaene som barnehagen til enhver tid har på agendaen.
- Hver avdeling har avdelingsmøte en time annenhver uke, der de tar opp planlegging, og temaer som er aktuelle å diskutere for avdelingen.
- Det gjennomføres pedagogiske ledermøter sammen med styrer hver uke. Møtene inneholder fag og refleksjoner rundt egen praksis i annethvert møte.
- En gang i måneden er det møter for de av våre ansatte som har dispensasjon fra utdanningskravet. Her er typiske temaer: refleksjoner rundt egen praksis, fag, ledelse mm.
- Barnehagen utarbeider en årsplan hvert år, med informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid og satsningsområder.
- Hver avdeling utarbeider en periodeplan, med informasjon om hvilke temaer avdelingen skal jobbe med gjennom året. Temaene og satsningsområdene er like for hele barnehagen, og de pedagogiske lederne har jobbet frem denne i fellesskap.
- Hver avdeling utarbeider hver måned en månedsplan, som beskriver hva som skal skje de ulike dagene. Disse planene skal tydelig vise arbeidet med barnehagens fokus- og satsningsområder. Månedsplanene skal også gjenspeile temaet som er satt for perioden i periodeplanen og årsplanen.

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis:

- Alle avdelinger dokumenterer noe av hverdagen i Spireportalen.
- Månedspanene skal være tilgjengelig på Spireportalen.
- Evaluering av arbeidet som er gjort i barnehagen skal være tilgjengelig i Spireportalen.
- Vi evaluerer også egen praksis på ledermøter og personalmøter.
- Espira Blikk: Gjennom arbeid med Espira Blikk utvikler vi en felles vurderings- og tilbakemeldingskultur.
- Årsplaner og periodeplaner utarbeides som er arbeidsverktøy for personalet. Disse skal evalueres hvert år, og eventuelt endres for å endre praksis.
- Hvert barn har sin egen "mappe" i Spireportalen hvor referater fra samtaler og eventuelle møter legges. Noe dokumentasjon er unntatt offentlighet, - dette kan for eksempel være dokumentasjon som følger barn med spesielle behov, og / eller kartlegginger og observasjoner som er gjennomført. Alle foreldre / foresatte har rett til innsyn i sitt barns mappe.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

- Det er mye kompetanse blant personalet i barnehagen. Vi har 9 barnehagelærere, 5 barne- og ungdomsarbeidere og 2 fagarbeidere. Vi har også tre ansatte som går arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning.
- Vi har stort fokus på, og tro på kompetanseheving av personalet. Personalet sendes på eksterne og interne kurs, samt at vi inviterer kursholdere til barnehagen.
- Personalet oppmuntres til å dele kunnskap og erfaringer med hverandre.
- Vi har et tett samarbeid med kommunens ulike instanser som kan komme og veilede oss i arbeidet med enkeltbarn og barnegrupper ved behov. Vi samarbeider blant annet med PPT i forhold til å bygge kompetanse rundt språkarbeid i barnehagen.
- De pedagogiske lederne er på nettverksmøter i kommunen en gang i måneden, hvor alle kommunens pedagogiske ledere deltar.

- Styrer deltar på styrernettverk i kommunen en gang i måneden.
- Vi har en egen fagansvarlig pedagog i barnehagen: Madelen Grønsberg, som har ansvaret for det faglige innholdet i barnehagen, og som veileder og bistår personalet.

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen.

Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen:

- De yngste barna i barnehagen har et stort behov for å få dekket primærbehovene sine. Dette fordrer og krever ansatte som er tett på, nære og bevisste på hvordan de yngste tilkjenner sine behov. Denne kunnskapen skal alle som jobber med de yngste barna inneha.
- De yngste barna bruker kroppen mye i lek. De utforsker sine egne grenser ved å krabbe, gå, løpe, klatre og bruke kroppen. De yngste bruker sansene sine mye og ofte. De smaker på alt. Det er slik de lærer og blir kjent med seg selv og omgivelsene sine. Vi skal legge til rette for at de yngste barna får en hverdag som

fylles med muligheter for å utfolde seg både med kropp og sanser, samtidig som de får dekket primære behov for kroppslig utfoldelse.

- Det fysiske miljøet for de yngste barna bør inneholde muligheter for kroppslig utfoldelse. Store, åpne flater som innbyr til kroppslige aktiviteter.
- De yngste barna liker gjerne leker som de kan trykke på, vri på, dra i, putte oppi osv. Store leker, med mange og sterke farger er også populært, og skal være tilgjengelig på avdelingene.
- Vi jobber bevisst med det fysiske miljøet i barnehagen, slik at rommet skal innby til både fantasi og lek.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen:

- De mellomste barna har begynt å utvikle mer språk og i tråd med at språket endres, endres gjerne leken også. De begynner å interessere seg mer for leker som kan brukes aktivt; biler, dukker, lego og leker som gjenspeiler hverdagen som barna kjenner til.
- De mellomste barna begynner å forstå at de kan bruke språket aktivt for å tilkjenne sine behov, og de prater gjerne ofte og mye, og forteller gjerne i detaljer.
- Kroppen brukes fremdeles mye i lek, men mer finmotorisk.
- De mellomste barna trenger leker som utfordrer mer. Puttekasser, puslespill, bøker med mer tekst, stableklosser og lego for å nevne noe. Barna kan sitte lenge med noe som fanger de, og det er viktig å utfordre det finmotoriske og kognitive. I uteleken utfordrer de seg selv mer. De skal huske høyere, sykle og løpe forttere, og klatre høyt!
- Vi skal sikre progresjon for denne barnegruppa ved å utfordre de språklig, kognitivt og kroppslig. Vi skal oppmuntre til utfoldelse og til å teste egne grenser.

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen:

- De eldste barna i barnehagen er veldig klare for å bli skolespirer. De er erfarne i barnehagen, de kjenner alle de voksne, de er trygge på seg selv og barnegruppa og de får litt mer ansvar.
- De eldste barna er gjerne språklig sterke, trygge motoriske og gode lekere.
- Noen av de eldste barna begynner å interessere seg for skriftspråket, og noen leser litt. Her er de voksne tett på, og legger til rette for at hvert barn får utvikle seg i sitt eget tempo.
- Det er et eget Skolespira-team i Espira, der de som er ansvarlige for denne gruppa møtes og utveksler erfaringer.
- De eldste barna er gjerne faddere for de yngste barna på avdelingen sin. De veileder, hjelper til med påkledning, går sammen med de på tur (turvenn), og tar seg litt ekstra av de som kommer nye inn på avdelingen.
- De eldste barna får være ute alene i ti minutter på barnehagens inngjerdede område før de andre kommer ut.
- Skolespirene møtes to ganger i uka, og der favnes og utfordres denne aldersgruppa godt. De veksler mellom uteaktiviteter på tur, og eget opplegg inne.

- Vi deltar i kommunens satsningområde rundt språk, som heter "oppdagende skriving". Dette er et opplegg der vi oppmuntrer barna til å skrive på sin egen måte, og det samme opplegget jobber de med i skolen. På den måten kjenner barna igjen opplegget når de starter på skolen, og det gir en trygghet i forhold til skrive,- og leseropplæringen.
- Skolespirene har eget kor med de andre barnehagene i kommunen, aktivitetsdag på vinteren sammen med skolespirer i andre Espira barnehager, egen skolespiretur hver sommer, de deltar på svømming første halvår, og året avsluttes med overnatting i barnehagen.

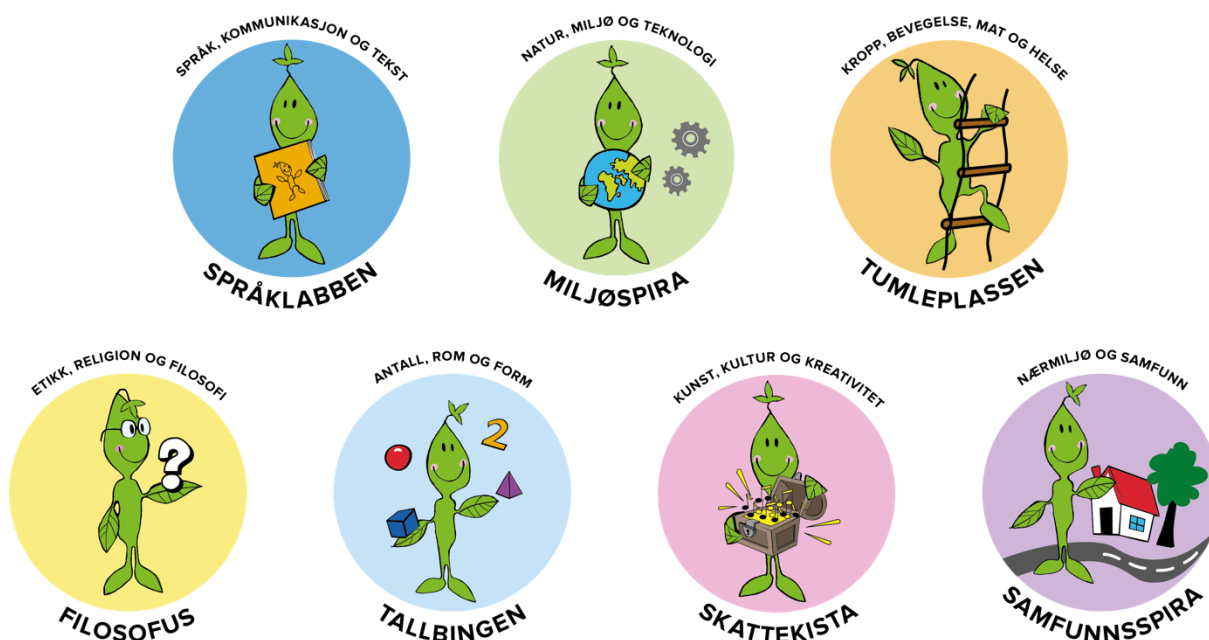

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk, realfag og bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik arbeider vi med fagområdene og satsingsområdene i år:

- Ofte favnes flere fagområder i en og samme aktivitet i barnehagen.
- Vi skal dokumentere via Spireportalen og månedsplaner hvilke fagområder vi har vært,- og skal gjennom.
- Det jobbes mye tverrfaglig i barnehagen, og dette skal dokumenteres via Spireportalen og i avdelingenes månedsplaner.
- Vi dokumenterer også via barnehagens facebookside, der vi legger ut bilder og tekst fra hverdagen, og vi skriver hvilket fagområde som er i fokus.

- Espira har egne hovedsatsningsområder - Språk, Bevegelse og Realfag. Dette er overordnede satsningsområder som vi har fokus på gjennom året. I tillegg har vi i år valgt: "Vennskap og mangfold", "Bærekraftig utvikling" og "Forskning og naturopplevelser" som egne områder vi skal jobbe med. Disse temaene vil dere finne igjen i både avdelingsplanene og månedsplanene. Språkarbeid og pedagogisk lekemiljø vil ligge til grunn under alle temaene vi jobber med.

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påkledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.
- Personalet skal være imøtekommande.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.
- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.
- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangsperioden.

**Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.*

Skolespira-standard

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

Pedagogisk kalender 2022/2023

Espira Brådalsfjellet

Hovedsatsningsområdene for 2022/23: Språk, Realfag, Bevegelse og Lekemiljø

HØST	VINTER	VÅR	SOMMER
Språk Mål: Alle barn i Espira Brådalsfjellet skal oppleve et rikt og variert språkmiljø. Espira Brådalsfjellet satser på språk fordi: - Arbeid med språk er gøy! - Gode språklige ferdigheter er avgjørende for barns livsmestring, både sosialt, kognitivt og emosjonelt. - Språk, kultur og identitet henger tett sammen. - Vi bruker Gjerdrum kommune sin språkplan. (Link til: Språkfokus i Gjerdrum kommune) I Espira Brådalsfjellet jobber vi med å skape rike og varierte språkmiljøer for barna: - Vi inviterer alle barna inn i samtaler. - Vi bruker bøker aktivt og introduser barna for varierte rim, regler og språkleker. - Vi har lese lister som sikrer at alle barna blir lest for. - Vi skal anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling.	Realfag Espira Brådalsfjellet satser på realfag fordi: - Barn har en naturlig interesse for realfag og realfag er gøy! - Realfag er viktig for å forstå seg selv, samfunnet og miljøet omkring. - Barnehagen er første del av utdanningsløpet og har en viktig oppgave i å legge grunnlaget for barns livsmestring og deltagelse i fremtidig arbeid og fellesskap. I Espira Brådalsfjellet jobber vi med realfag på varierte og spennende måter. Vi er en Forskerfabrikkenbarnehage. Det betyr at de ansatte har fått kompetanseheving fra Forskerfabrikken og at barnehagen har spennende Forskerfabrikkenutstyr. - Vi opplever og utforsker naturen og naturens mangfold. - Vi gir barna kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen. - Vi bruker det nærmiljøet har å tilby. - Vi undersøker og gjenkjenner egenskaper ved former og sorterer dem på forskjellige måter.	Bevegelse Espira Brådalsfjellet satser på bevegelse fordi: - Barnehagen spiller en stor rolle for hvor aktive barna er. - Det er for stor variasjon i barns aktivitetsnivå. - Barns aktivitetsnivå har betydning for fysisk og psykisk helse. I Espira Brådalsfjellet jobber vi med å skape gode bevegelsesmiljøer for barna gjennom: - Vi legger til rette for allsidig aktivitet inne, ute og på tur. - Gir barna gode muligheter for å leke og bevege seg på varierte måter. - Vi arrangerer spennende aktivitetsdager. - Opplære å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer. - Blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser. - Setter grenser for egen kropp og	Lekemiljø Espira Brådalsfjellet satser på lekemiljø fordi: - Barna skal møte gode pedagogiske miljøer som inspirerer til både lek og læring. - Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. - Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. - Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. I Espira Brådalsfjellet jobber vi med å skape et godt lekemiljø gjennom: - Å være aktivt tilstedeværende voksne.

• Vi skal bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse. Innholdet i språkarbeidet vil i stor grad være avhengig av barnas interesser og hvilke prosjekter og temaer hver avdeling jobber med.			• Vi legger til rette for matematiske erfaringer gjennom å berike barnas lek og hverdag med matematiske ideer og utdypende samtaler. • Barna får gode opplevelser med friluftsliv året rundt. • Vi bruker forskerfabrikken aktivt sammen med barna, både planlagt og spontant. • Vi leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på. Innholdet i arbeidet vil i stor grad være avhengig av barnas interesser og hvilke prosjekter og temaer avdelingen jobber med.				respekterer andres grenser. • Får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid. • Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, skal vi håndtere, stoppe og følge opp dette. Innholdet i arbeidet med bevegelse vil i stor grad være avhengig av barnas alder og interesser, samt hvilke prosjekter og temaer avdelingen jobber med.			• Å skape dynamiske miljøer, hvor barna har tilgang på flyttbare og formbare materialer som kan brukes til mange formål. • Å organisere lekematerialer for at de skal være lett tilgjengelige for barna. • Å ha tilgang til nok av hver type materiale eller leke slik at flere kan delta i leken samtidig. • Å ha et variert utvalg av materialer for å bidra til å utvikle leken og skape nye ideer • Å observere barna for å kunne videreutvikle lekemiljøet tilpasset barnas interesser. Innholdet i arbeidet med bevegelse vil i stor grad være avhengig av barnas alder og interesser, samt hvilke prosjekter og temaer avdelingen jobber med.	
august	september	oktober	november	desember	januar	februar	mars	april	mai	juni	juli

31/8 Oppstart aldersinndelt e grupper	Foreldremøter	4/10 Kanelbolledag en 13/10 Fotografering 20. og 21/10 Planleggingsd ager 24/10 Markering av FN-dagen 31/10 Halloween	10/11 Verdens vitenskapsdag 25/11 Julegrantenning	Nissefest Julegudstjen este 13/12 Markering av Lucia 16/12 Barnas julebord	2/1 Planleggingsdag	6/2 Markering av samefolkets dag Espiradagen	14/3 Barnehagedage n 21/3 Verdensdagen for downs - rockesokk 22/3 Verdens vanndag 24/3 Vaffeldagen 29/3 Påskelos småbarna 30/3 Påskelos storebarna	1/4 Planleggingsdag 24/4 Verdens bokdag	Rusken- uke 10/5 Verdens aktivitets dag 16/5 Markerin g av 17. mai 19/5 Planleggi ngsdag	Stolthetsdag 2/6 Tur for skolespirene 8/6 Overnatting for skolespirene 15/6 Sommerfest Konsert med skolespirene	Sommeraktivit eter
--	---------------	---	---	--	------------------------	---	---	--	--	--	-----------------------